

PORTLANDI EESTLASTE TEATE

E.E.L.K. Portlandi Koguduse Teateleht • Nr. 4 (210) Detsember 2007

Läkitus jõulupühadeks!

“Neil päevil sündis, et Keiser Augustus andis käsu üles kirjutada kogu maailm” Ons seal kuskil kedagi kellele need sõnad Luuka evangeeliumist üli-tuttavad ei ole? See ilus, armas jutukene ühe lapsukese sünnist, mis toob tagasi mälestusi ajast kui Jõulud olid nii kummalised ja müstilised, kui silmad läksid suurteks vaadeldes säravat jõulupuud mis nagu ulatas taevasse – taevasse kust oli tulnud see armas jõulusõnum: “Ärge kartke! Sest vaata, ma kuulutan teile suurt rõõmu, mis saab osaks kõigele rahvale: sest teile on täna Taaveti linnas sündinud Önnistegija, kes on Issand Kristus!” (Lk. 2:10b-11).

See armas, lihtne jutukene mida me tunneme nii hästi! Kõigile tuttav ja teadav. Aga sellele esimesele jõluevangeeliumile järgneb ju teine, Johannese evangeeliumist: “Alguses oli Sõna ja Sõna oli Jumala juures ja Sõna oli Jumal Ja Sõna sai lihaks ja elas meie keskel ja me nägime tema au kui Isast ainu-sündinud Poja au, täis armu ja tõde.” Kirjutatud aastaid hiljem, mida see küll võiks tähendada selle lihtsa jutukese seletusena? “Sõna?” “Jumal?” “Liha?” Siin kohtame ühte müsteeriumit nii palju, palju kummalisem kui see hästi-tuntud jutukene! Me räägime Jumalast kes sai inimeseks Jeesuses Kristuses – aga kuidas saame me inimlikult ära seletada, defineerida Jumalat, kogu eksistentsi Loojat? Kas me lihtsalt ei pea tunnistama, et seal on nii palju mis on lõplikult seletamatu?

Kuigi me elame ajastul kus teadus nagu istub troonil, see et me kõiki täiesti ära seletada ei saa, ei peaks meid häirima või tülitama! Kas me kõik ei ole mitte kogenud ju küllaltki seletamatut oma enda eluteedel?

Meie viimases ameerika koguduses enne erru minekut, olime asutanud kombe aidata puudustkannata-vaid perekondi, eriti pühade ajal: mitte nii palju neid kes olid anumisest karjääri teinud, vaid neid kes olid ise teinud kõik mis võimalik, aga lihtsalt olid raskustesse sattunud. Siis ilma, et nemad sellest midagi teadsid, me saime teada nende laste nimed, vanused ja suurused ja siis rõivastasime neid n.ü. “pealaest jalatalda-deni” – ja muidugi palju rohkem veel. Siis, nagu “välk sinisest taevast”, ootamatult Valda ja mina saabusime nende uste ette, andsime üle kingid ja siis lihtsalt kadusime – ja nendel polnud aimugi kes me olime või kust me tulime!

Ükskord aga juhtus nii, et kui saabusime ühe maja ette, oli kohe nähtav, et keegi seal elamas ei olnud. Tuli välja üks naaber ja teatas meile, et see proua keda me otsisime oli sealt oma lastega pidanud lahku-ma, kuna üür oli liiga kalliks läinud. Ta ei teadnud nende uut aadressi, aga ta viipas käega edela poole ja ütles, et nad olid kuskile sinna kanti kolinud. Mina tahtsin koju tagasi minna, aga Valda ikka soovis neid üles otsida.

Teades lihtsalt ühte suunda? Otsime inimesi “keda me ei tundnud Aadamast?” Noh, tuli lõpuks välja, et sõitsime siis ikka edela poole, üles ühte tänavat ja alla teist – kuni äkki Valda näitas näpuga ühe maja peale ja ütles: “See on nende maja!” Mina lihtsalt muigasin, aga ka peatusin. Tema läks ja koputas ukse peale – ja seal elas see pere keda me olime otsimas!

Nüüd kuidas võis see juhtuda, et tuhandete majade hulgas ta sattus õige ukse ette? Oli see üks ime-tegu? Oli Jumal teda juhatamas? Tänapäevani kumbki meist seda ära seletada ei saa! Me lihtsalt teame, et nii oli juhtunud!

Just sarnane on ka Jõulude tähendus ja tähtsus: kaugel üle selle mida meie oleme võimelised ära sele-tama! Nii siis, lihtsalt naudime seda kogemust ja võtame rõõmsalt vastu selle kummalise sõnumi: meile on sündinud Önnistegija!

Abipraost Hendrik Laur.

EELSEISVAID ÜRITUSI

Jõuluõhtu

toimub laupäeval, 22. detsembril 2007, kell 2:00 p.l. Portlandi Läti Maja suures saalis, 5500 S.W. Dosch Rd. Jõuluõhtu kavas on mitmelaadilisi ettekandeid Portlandi eestlaspere poolt.

Jõuluvana on lubanud külla tulla (palume üks pakk lapse kohta). Traditsioonilised eesti jõulutoidud valmistatakse Seltsi perenaiste poolt.

Sissepääs täiskasvanutele \$ 15.00, lastele / noor-tele 6-16 a. \$ 5.00.

Vana-Aasta ärasaatmise pidu

toimub esmaspäeval, 31. detsembril 2007, PES korraldusel Läti Maja suures saalis. Külalistel palutakse tulla maskides ja semi-formaalses riietuses. Pidul on korraldatud Portlandi eestlaste poolt, kuid ootame osavõttu ka lätlastelt ja leedulastelt.

Õhtusöök on valmistatud rootsi lauastiilis. Karastavad joogid on kohapeal saadaval. Alkoholi peo korraldajate poolt ei pakuta välja arvatud klaas shampust uue aasta vastuvõtu puhul keskööl.

Saal avatakse kell 8:00 p.l. Elavat tantsumuusikat pakub kohalike eestlaste orkester alates kell 9:00. Kui reserveerite koha enne 27. detsembrit on sissepääs \$ 40.00 täiskasvanutele, \$ 20.00 õpilastele (6-18 aastat vana), lapsed kuni 5 aastat tasuta. Pileti hind pärast 27. detsembrit ning uksele peo alguses on \$ 45. täiskasvanutele ja \$ 25. õpilastele.

Lauad on võimalik reserveerida 8-10 inimesele koos terve laua ettemaksuga. Laua reserveerimisel enne 27. detsembrit saate hinna-alandust \$ 20. laua kohta (näiteks 8x40 = 320-20. = 300.) Laudade reserveerimiseks kirjutage Kalev Sepale:

Portland Estonian Society
c/o Kalev Sepp
8330 S.W. Apple Way, L-201
Portland, OR 97225.

Talipäevad

Traditsioonilised Portlandi Talipäevad on kavan- datud 11.-13. jaanuaril 2008 Government Camp'is. Meil on reserveeritud ruumikas neljakordne maja, Boardwalk Lodge, milline asub 30544 East Olive Trail (about ½ block off the Loop Highway), Government Camp, OR 97028.

COMING EVENTS

Estonian Christmas Gathering

Saturday, December 22nd, beginning at 2:00 p.m. at the Latvian Center, 5500 S.W. Dosch Rd. We are planning entertainment to accompany tradi- tional Estonian foods prepared by our wonderful chefs.

We expect a visit from Santa as well. (Please only one package per child).

Admission is \$15.00 for adults, \$ 5.00 children 6 through 16. (No charge for younger children).

New Year Party Baltic Style

Portland Estonian Society will be presenting a New Year's party Monday, December 31st 2007 at the Portland Latvian Center. We are planning an evening of dance with plain or fancy masks (op- tional). Attire should be semiformal to formal (jackets for men, evening attire for ladies).

We will have an orchestra of Portland Estonian musicians to play enjoyable dance music through the evening. We are looking forward to welcoming Latvi- an, Lithuanian and other friends to a fun evening.

Dinner will be a fully prepared buffet. Doors open at 8:00 pm with orchestra beginning at 9:00 pm.

Admission is \$ 40.00 for adults, \$ 20.00 for stu- dents (6 to 18 years) and no charge for children under 6. Admission at the door or after December 27 will be \$ 45.00 for adults and \$ 25.00 for students.

We are offering a group booking discount for a complete table of 8 to 10 persons, (e.g. 8x40 =320 - 20 = 300).

Reservations should be made in advance (before December 27) and paid by check to

Portland Estonian Society
c/o Kalev Sepp
8330 S.W. Apple Way, L-201
Portland, OR 97225.

Winter Ski Weekend

We have planned our annual Government Camp Ski weekend for January 11, 12 and 13, 2008. We have a 4 story house right in the heart of Government Camp. Boardwalk Lodge is located 30544 East Olive Trail (about ½ block off the Loop Highway), Government Camp, OR 97028.

Kõik toidu kulud on nädalalõpu hinda sissearvestatud, mis on \$ 120 täiskasvanutele, \$ 45 lastele 6-16 aastat. Laupäevane õhtusöök on kavandatud Huckleberry Inn'is. Ettenähtud on "banquet style" õhtusöök kolme põhitoitu valikuga. Kui soovite ainult laupäeval õhtusöögile tulla on hind \$22.

Kohtade reserveerimiseks palutakse pöörduda enne 27. detsembrit 2007 Kristi Heinsoo poole, tel.: 503-625-1790. Tsekk täie hinna tasuga tagab koha.

Kristi Heinsoo
24840 SW Ladd Hill Rd.
Sherwood, OR 97140.

Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine

Teatame, et Eesti Vabariigi 90. aastapäeva tähistamine toimub **laupäeval, 23. veebruaril 2008** jumalateenistusega kell 11:00 e.l. Läti Kirikus ja aktusega kell 1:00 p.l. Läti Maja suures saalis. Pärast aktust on ettenähtud koosviibimine.

LEP 2007 DVD plaadid on valmis

Hea meel on teatada, et peatselt on valmis saamas Los Angelese Lääneranniku Eesti Päevade DVD plaadid. Saadaval on järgmised kahest plaadist koosnevad komplektid (kokku 6 DVD):

1. Laulupidu ja Rahvatantsu kontsert.
2. Külaliskontsert ja Kontsert-Jumalateenistus.
3. LEP 2007 Ülevaade ja Ball.

Need videoülesvõtted pakuvad võimaluse veelkord nautida lääneranniku eestlaste suursündmust, mis toimus möödunud suvel. Kui teil polnud võimalust neist üritustest osa võtta, siis DVD vahendusel saate taas tunda end sõprade ja tuttavate keskel.

Need, kes tellisid plaadid Päevade ajal saavad kätte posti teel. Plaate saab osta Eesti Koguduse bazaaril 16. detsembril Portlandi Läti Majas või Portlandi Eesti Seltsi jõuluõhtul laupäeval, 22. detsembril Läti Majas. Iga kahest plaadist koosneva komplekti hind on \$ 20.

Eeltellimiseks võite kontakti võtta allakirjutanuga: (kalevs@comcast.net või tel. 503-292-3578).

Võrkpalli huvilistele

Korrapärased võrkpalli harjutused / mängud toimuvad kolmapäeviti, kell 8:00-9:30 õhtul Metzgeri kooli võimlas. Kõik asjahuvilised on kutsutud ja teretulnud.

All lodging, food, milk and juices are included in the price charged for the weekend. Also included is a Saturday night dinner at the Huckleberry Inn restaurant. Prices for the weekend are \$ 120 for adults, \$ 45 for children 6 through 16 years.

If you would like to join us just for the Saturday dinner at Huckleberry Inn, the price will be \$ 22 which includes gratuities. A check for the full amount will hold your reservation. For information call Kristi Heinsoo, tel. 503-625-1790.

Kristi Heinsoo
24840 SW Ladd Hill Rd.
Sherwood, OR 97140

Estonian Independence celebration

The 90th anniversary of Estonian Independence will be observed on **Saturday, February 23rd** at 11:00 a.m. with church worship service in the Latvian Church and with independence celebration with performances at 1:00 p.m. in Latvian Center main hall.

DVDs of West Coast Estonian Days are available

With great pleasure we announce that DVD videos of Los Angeles West Coast Estonian Days are available. Following 2-DVD sets are available to order (total 6 DVDs):

1. Song Festival and Folkdance Concert.
2. Concert of Visiting Artists and Choral Church Service.
3. LEP 2007 Review and Ball.

These DVDs offer another chance to enjoy the biggest Estonian event on West Coast. Even if you didn't have a chance to participate in the days, you will have a good chance to feel yourself among friends and our Estonian family again. Those, who ordered DVDs during the days or on the website will receive the disk in mail. They will be also onsale on Estonian Christmas Bazaar on December 16, 2007 in the Latvian Center and on Portland Estonian Society' Christmas celebration on December 22 in the Latvian Center. The price for each 2 DVD set is \$ 20. To reserve a copy contact Kalev (kalevs@comcast.net or tel. 503-292-3578).

Kalev Sepp

Volleyball friends

The regular volleyball practices / games take place on Wednesday evening at 8:00-9:30 in the Metzger School gymnasium. Everybody is welcome.

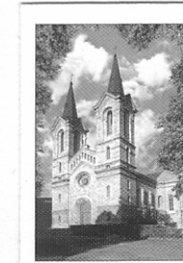
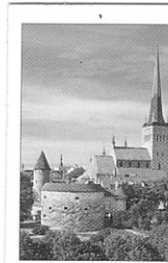
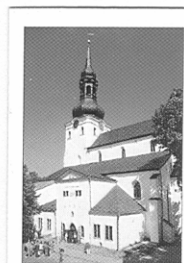
Rahvatants ja kannel

- Pühap. 6. jaan. - Läti Majas
 4:30 – Lapsed
 5:30 - Lapsed ja täisk.koos
- Pühap.13.jaan. – ei ole proovi – Talipäevad
- Pühap.20. jaan. - Läti Majas
 4:30 – Lapsed
 5:30 - Lapsed ja täisk. koos
 5:45 - Täiskasvanud
- Pühap. 27. jaan. - Läti Majas
 4:30 - Lapsed
 5:30 - Lapsed ja täisk.koos
 5:45 - Täiskasvanud
 7:15 - Kannel
- Pühap. 3. veebr. - Läti Majas
 4:30 - Lapsed
 5:30 - Lapsed ja täisk. koos
 5:45 - Täiskasvanud
 7:15 - Kannel
- Pühap.10. veebr. – Läti Majas
 4:30 - Lapsed
 5:30 - Lapsed ja täisk. koos
 5:45 - Täiskasvanud
- Pühap. 17. veebr. –Läti Majas
 4:30 - Lapsed
 5:30 - Lapsed ja täisk. koos
 5:45 - Täiskasvanud
 7:15 - Kannel
- Laup. 23. veebr. 1:00 - Eesti Vabar. Aastap. aktus
 - Lapsed, täisk. ja kannel
 esinevad Läti Majas.

Folk dance and Kannel

- Sun. Jan. 6 - Latvian Center
 - 4:30 - Children
 - 5:30 - Children and adults together
- Sun. Jan. 13 - no practice – Ski Weekend
- Sun. Jan. 20 - Latvian Center
 - 4:30 - Children
 - 5:30 - Children and adults together
 - 5:45 - Adults
- Sun. Jan. 27 - Latvian Center
 - 4:30 - Children
 - 5:30 - Children and adults together
 - 5:45 - Adults
 - 7:15 - Kannel
- Sun. Feb. 3 - Latvian Center
 - 4:30 - Children
 - 5:30 - Children and adults together
 - 5:45 - Adults
 - 7:15 - Kannel
- Sun. Feb. 10 - Latvian Center
 - 4:30 - Children
 - 5:30 - Children and adults together
 - 5:45 - Adults
- Sun. Feb. 17 - Latvian Center
 - 4:30 - Children
 - 5:30 - Children and adults together
 - 5:45 - Adults
 - 7:15 - Kannel
- Sat. Feb. 23 - 1:00 - Independ. Day Celebration
 - Children, adults and kannel
 perform at Latvian Center.

TUTVUSTAME - TALLINNA KIRIKUD

TOOMKIRIK

NIGULISTE KIRIK

OLEVISTE KIRIK

JAANI KIRIK

PÜHAVAIMU KIRIK

KAARLI KIRIK

Soovime õnne sünnipäevaks !

Detsembris

1. Malle Kollom
1. Helen Naughton
4. Clara Kiesel
4. Arne Kesküla
4. Jan Ranna (55)
5. Helve Kalmann
6. Elo Saar
6. Hendrik Laur (70)
10. Doris Lim
11. Ingrid Palm
12. Lembit Kangur
12. Martin Tammekivi (20)
13. Kati Tamm
15. John Maurer
16. Ahto Raudsepp (50)
16. Kaupo Tammik
17. Marika Keister (20)
26. Anne Herrick
28. Kristi Rossman
28. Angelica Berwick.

Jaanuaris

1. Helmuth Kalmann
1. Arvo Leeto (60)
1. Scott Carroll
6. Meralda Talviste
7. Gerli Taal
11. Roy Ranna
15. Imbi Tasane
19. Laine Mattson
22. Asta Kalmann
29. Maldus Alver

Teretulemast Portlandi

Roosidelinna Portlandi eestlaspere suurenes hiljuti ühe noore eesti päritoluga naisterahva näol. Soovime öelda südamliku teretulemast **Kristi T. Parson'ile**, kes valis omaale suvel uueks eluasemeks Portlandi. Ta vanemad elavad USA idakaldal, Rhode Islandil ja tegid novembris külaskäigu Portlandi.

Kristi on elukutselt maakeeles apteeker, olles lõpetanud ülikooli rohuteadlasena. Ta oleks huvitatud osavõtust siinsest ühiskondlikust ja rahvuslikust tegevusest, kuid esialgselt nõuab ta töökoht töötamist ka nädala lõppudel. Loodame, et tal võimaldub tulevikus vastavalt võimalustele oma töötunde balanseerida.

Surnud

Meie keskelt lahkus ootamatult surma läbi reedel, 7. detsembril **Voldemar Raudsepp**, 85 aasta vanuses. Teda tabas kolm nädalat tagasi vasaku keha poole halvatus. Ta oli ravil Merediani haiglas Tualatinis. Hiljem jätkus ravi Multnomah Blvd'il asuvas West Hills Rehab Centeris, kus ta oli asjatundlike terapistide kui ka tütarde hoole all.

Voldemar Raudsepa pidulik mälestusteenistus toimus pühapäeval, 9. detsembril Portlandi Läti Kirikus diakon Kalle Merilo teenimisel. Hiljem toimusid peied tütre Ilme Puhvel'i kodus paljude sõprade osavõtul. Südamlik kaastunne paljudele omastele.

Laul Vanakuradist !

(Laulda polka taktis)

Vaat' mina olen mees, kes põrgus käin'd
ja selle au ja ilu näin'd.
Ei kurat pole laita mees,
tal hea ja pehme süda sees.

Ka sarvi ma tal pole näin'd,
võib-olla, et on ära läin'd.
Seal kartul nagu apelsiin
ja kaevuvesi selge viin.

Kord ühel pimedamal ööl
surm ilmus talle, vikat vöö.
Siis kurat kukkus küliti
ja hing tal väljas oligi.

Siis Peetrus võttis suure sae
ja saagis läbi põrgulae.
Nii põrgu seinad põrusid
ja taevast sadas tõrusid.

Helga Konks – Portlandis

Koolide vaheaeg andis võimaluse Tänapüha pühitsemiseks koos perekonna sõpradega. Pildil ülikoolilinnast Eugene'st koju jõudnud Erik Maurer ja Lia Johnston koos Ian Maureri ja Britanii Eby'ga.

**E.E.L.K. PORTLANDI KOGUDUSE
JUMALATEENISTUSED**
Läti Kirikus, 5500 S.W. Dosch Rd., Portland

Abipraost Hendrik Laur • Diakon Kalle Merilo

Pühapäeval, 16. detsembril 2007, kell 12:00 p.l.
KOGUDUSE NAISTOIMKONNA JÕULULAAT,
LOTERII, EINELAUD LÄTI MAJAS

Esmaspäeval, 24. detsembril 2007, kell 2:30 p.l.
JÕULUÕHTU JUMALATEENISTUS
Laululehed. Ettekanded.

Pühapäeval, 6. jaanuaril 2008, kell 11:00 e.l.
KRISTUSE RISTIMISPÜHA JUMALA-
TEENISTUS ARMULAUAGA
Lauluraamatud. Armulaud. Kohvilaud.

Pühapäeval, 3. veebruaril 2008, kell 11:00 e.l.
4. PÜHAP. ENNE PAASTUAEGA
JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Laupäeval, 23. veebruaril 2008, kell 11:00 e.l.
EESTI VABARIIGI 90. AASTAPÄEVA
JUMALATEENISTUS
Laululehed. Ettekanded. Kohvilaud.
Järgneb E.V. aastapäeva aktus suures saalis.

Pühapäeval, 2. märtsil 2008, kell 11:00 e.l.
PALVEPÄEVA JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.
Järgneb Koguduse Täiskogu koosolek.

Reedel, 21. märtsil 2008, kell 4:30 p.l.
SUUR – REEDE JUMALATEENISTUS
ARMULAUAGA
Laululehed. Armulaud.

Pühapäeval, 23. märtsil 2008, kell 11:00 e.l.
KRISTUSE ÜLESTÕUSMISPÜHA
JUMALATEENISTUS
Lauluraamatud. Kohvilaud.

Õpetaja Hendrik Lauri austamine Koguduse poolt tema juubeli puhul

Pärast jumalateenistust pühapäeval, 2. detsembril, kogunesid kirikulised kiriku eesruumi, kus diakon Kalle Merilo õnnitles juubilari Koguduse nimel tema eel-seisva 70-nda sünnipäeva puhul. Naispere üllatas juubilari küünaldega dekoree-tud sünnipäeva kringliga. Kohalolijad ühinesid õnnitlejatega, lauldes talle kõlava "Palju õnne sulle". Õpetaja Laur koos abikaasa Valda'ga tänas õnnitlejaid.

Eestlased esinesid Scan-Fair'il

Laupäeval, 1. detsembril 2007 a. *Scandinavian Heritage Foundation* poolt korraldatud **Scan-Fair** meelitas Portland State University Smith Memorial Center'isse palju asjahuvilisi. PSU auditooriumis ja kõrvalruumes toimus suursugune näitemüük, kus lauad olid kaetud paljude riitusesemete, käsitööde, mängu- ja kinkeasjade, küpsiste ja toitudega. Küllaltki suur dekoreeritud lava võimaldas mitmesuguste muusikute ja tantsijate ettekandeid.

Portlandi eesti rahvatantsurühm "Tulehoidjad" täiskasvanute ja laste tantsu- ja laulugrupp Liina Teose, Janne Sepa ja Helve Kalmanni juhatusel esinesid korraldajate kutsel ligi tunniajalise mitmekülgse programmiga, milles olid kaastegevad 27 esinejat ja muusikut. Rahvatantsude osas andis Liina eelnevalt lühikese ingliskeelse selgituse tantsu tagapõhjast selle paremaks mõistmiseks. Mitme rahvatantsu esitamisel olid ka lapsed perekondlikku laadi kaasa tõmmatud.

Võiks öelda, et see oli igati tore ja väärikas eesti rahvuskultuuri omapärade esitlemine. Tänu väärivad nii grupijuhid kui ka esinejad. Eestlasist pealtvaatajate arv ulatus umbes tosinale isikule.

Osavõtnud rahvatantsijad

Triina Merilo, Janne Sepp, Krista Saul, Lowry Trachsel, Elo Saar, Britanii Eby, Barbara Coleman, Nina Tetri-Mustonen.

Alar Teose, Kalev Sepp, Erik Teose, Merwin Trachsel, Mark Petersen, David Yoshinaga, Fred Leeson. Liina Teose – juhataja ja akkordeoni muusika.

Õnnitleme sünnipäevalisi !

Toomas Palm tähistas oma 70-ndat hällipäeva koos sõpradega oma kodus 17. novembril 2007. Osavõtjad nautisid seda lõbusat ja laulurikast sünnipäeva pidu kus noored perenaised pakkusid ka maitsvat söögipoolist ja aueestlase Mark Peterseni kvartett võlus kõiki oma lauluga. Jatkugu Sul, Toomas, samasugust jõudu ja energiat veel kauaks tulevikus. Samas märgiti ka Aara Kubbo eelseisvat vananemist ja 83-nda aasta vanusekraadi saavutamist.

Eesti rahvatantsijad (täiskasvanud ja lapsed) esinemas Scan-Fair'il

**Laste laulukoor esinemas edukalt Scan-Fair'il PSU Smith Memorial
Auditooriumis Helve Kalmann'i juhatusel.**

Pildil vasakult: Pillimees Kalle Merilo, Liora Lahav, Delenn Hollander, Aemon Davis, Fiona Davis, Rima Isse, Amiilia Isse, Danielle Yoshinaga, Anna-Liisa Sepp, Victoria Tetri-Mustonen.

**Portlandi Kandle Ansambel Liina Teose juhatusel kaunistas
Portlandi Koguduse jumalateenistusi 2007 aasta novembris ja
detsembris mitmel korral.**

Pildil vasakult: Anna-Liisa Sepp, Alar Teose, Janne Sepp, Asta Kalmann, Helve Kalmann, Erik Teose, Liina Teose, Danielle Yoshinaga.

Vabadus on vastutus

Pühapäeval, 21. oktoobril k.a. meenutati Võrus, Eestis suurejoonelistel üritustega 20 aasta tagust sündmust. Öhtul esines võrulastele kõnega president Toomas Hendrik Ilves.

Päev algas jumalateenistusega Katariina kirikus, kus kirikulisteks olid linnarahavas, endised vabadusvõitlejad, Vaba-Sõltumatu Kolonni Nr.1 asutajad ja mõttekaaslased.

Altari ees seisisid lipud, sealhulgas ka meie oma sinimustvalge, mille julged noored tõid välja 21. okt. 1987. aastal. Jumalateenistusel teenisid Võruga seotud vaimulikud: kohalik õpetaja **Andres Mäevere**, Narva koguduse õpetaja **Villu Jürjo** ja Los Angelese koguduse õpetaja **Jüri Pallo**. Jutlustas toonane Urvaste koguduse õpetaja Villu Jürjo, kes tunnustas noorte inimeste julgust võtta valikuriske. Tegude suurst või väiksust saab hinnata vaid aja möötmes. Tegu, mille tulemiks oli vabadus, seadis paljudele kõrgendatud vastutustunde.

USA läänerannikult tähtpäevaks koju lennanud Jüri Pallo ütles, et tema jaoks on oluline isamaa ja seda väljendav meelsus. Pärast jumalateenistust esitleti Kandles juubeliraamatut "Võru veri ei värise". Tabavale pealkirjale viidates ütles Jüri Pallo: "See on tõsi, kui oled kodus. Võrulase veri väriseb välismaal, sest tahab alati koju ja igatseb Võrumaa järele."

Öhtune tõrvikutega rongkäik, mis kulges Vabadussõjas langenute kalmudelt keskväljakule, tõi kohale tuhandeid inimesi. President Ilves tänas oma pöördumises julguse eest neid, kes olid Võru kalmistul ka täpselt 20 aastat tagasi: "Sest te tõestasite, et võõrvõim ei olegi nii tugev, et võõrvõimu mundriahelikud ei suuda teid kinni pidada. Te andsite lootust, et vabadus on tulemas."

"EESTI KIRIK" Sirje Semm.

Naljanurk

- "See jutt, et eesti mehed ei ole härrasmehed, ei kõlba mitte kuhugi! Alles eile lõuna ajal, kui vihma kallas nagu oavarrest, nägin ma, kuidas üks mees hoidis vihmavarju naise kohal, kes parajasti autol ratast vahetas!"
- Kaks kõrgendatud meeleolus dzentelmeni lahkuvad baa-rist. "Teate, minu naine on ingel!" kinnitab üks. "Siis on teil kõvasti vedanud," vastab teine. Minu oma elab veel."

Kolonni tegusid kajastav juubeli-kogumik.

Kas Eestis on võimalikud maavärinad?

Viimase mõnekümne aasta uuringute tulemusena on avastatud tektooniliselt aktiivne nn. Bröggeri-Polkani seismogeenne vöönd, mis algab Valgest merest, kulgeb üle Oneega-Laadoga järvede läbi Peterburi-Sosnovõi Bori-Helsingi-Tallinna ja läheb Stokholmi-Riia suunas. Geofüüsika ajakirja veergudel on vene teadlane Juri Nikolski kuulutanud kogu Peterburi regiooni potentsiaalseks maavärinate piirkonnaks, võimalike purustustagajärgedega.

Mainitud avastus põhjustas revolutsioonilise pöördet seismoloogias: seni tektooniliselt rahulikuks peetavat piirkonda – Balti kilbi lõunaosa, nii paradoksaalne kui see ka pole, tunnustatakse korraga seismoohtlikuks, kus maavärinate tugevus võib ulatuda kuni 7 pallini. Ei saa eitada, et pole olnud mingeid ilminguid, kinnitamaks toodud väidet. Mitmel korral on registreeritud maavärinaid: 1914 ja 1921-1923 Laadogal, 1953-1955 Valge mere lähistel. Eestis on maavärin leidnud aset möödunud sajandi lõpus Narvas. Värskest on mees 1977. aasta maavärin Osmussaare piirkonnas.

Pole kahtlust, et neid on olnud enamgi, mis on väiksema tugevusega ning on jäänud meile märkamatuks. Sama võib mainida vulkaanilise tegevuse kohta – kui mullu poleks geoloogid eesotsas Kalle Suurojaga avastanud Osmussaare lähisel veealust vulkaanilist kraatrit, poleks me võinud aimatagi, et ka selline oht võib meid varitseda

Olgu kuidas on, kuid meie põhjanaabrid võtsid selle võimaliku tektooniliselt aktiivse piirkonna olemasolu tõe pähe ning kuulutasid riigi lõunapoolse ala seismoohtlikuks. Seda enam, et ka Soome Geofüüsika Instituut on omalt poolt fikseerinud eriti tugevate horisontaalsete pingete olemasolu kogu Soome lahe ulatuses. Eeldatakse, et kõige väiksemgi häire loodusliku tasakaalu rikkumise suunas võib saada globaalse katastroofi, paremal juhul maakoore nihkeprotsesside arengu põhjustajaks. Mainitud seiku peab arvestama ka kavandatavate sadamaehitiste rajamisel sinisavidesse. Teisalt ei tohi unustada, et ökoloogiliste ohuallikate olemasolu seismoohtlikus piirkonnas (Sillamäe jäätmevõimald, 50 ha suurune Kolpino mürkjäätmete polügoon, Sosnovõi Bori, jms) omakorda suurendab ohte.

Tunnistades selle probleemi olemasolu ka Eestis, tuleks seadustada ka meil põhjaranniku tiheasustatusega alad seismoohtlikeks. Siis oleks alust teistsugusele lähenemisele rajatiste projekteerimisel, ehitamisel, eriti aga maa-aluste kommunikatsioonide paigaldamisel.

Erna Sepp – Geoloogiateaduste kandidaat.

Ex-Soviet state faces reminders of its old master

The Eugene Register – Reporter Kevin Cape.

Tallinn, Estonia - This country of 1.3 million is like driver of an automobile who has a clear destination, leaving behind an unhappy past, but forced to cast an occasional glance in the rearview mirror.

The clear destination is westward. Estonia was one of 10 mostly Eastern European nations that joined the European Union in May 2004, turning their backs on decades of Russian domination.

Estonia was among the most enthusiastic in casting off the old ways of Soviet state economic management, quickly pegging its money to the German mark, then the euro (it is hoping to adopt the euro as its currency in 2007). It established low taxes on business, prompting a spurt of mostly Swedish and Finnish investment, and also instituted a flat income tax rate of 24 percent – a daring move on a continent where progressive taxation has long been a sacred political and economic covenant.

These reforms have brought steady, if not spectacular, economic improvement. It is visible in both the brightening of charming, medieval Tallinn and in the new buildings rising in the business district. Economic growth has been running at about 6 percent per year, and is expected to continue, though unemployment remains about the same as the average in the euro zone – nearly 10 percent.

But this month, the Estonian glimpse into the rearview mirror brought a reminder that the country has been independent from Russia for only 16 years and is still highly dependent on Moscow for energy.

Estonia's natural gas provider, Russia's Gazprom, announced that it intends to raise the price for natural gas in Estonia from about \$90 per cubic meter to at least \$120, and perhaps one day closer to the \$160 that Germany now pays.

This news sent a little tremor of anxiety through Estonia's economic and political elite, as they quickly made the calculation that such a raise would increase the country's inflation rate – already nearly double the euro zone average – and could derail Estonia's plans to join the euro in 2007.

Though the price increase could be put down to economic reality on the part of the Russians, the real reasons go deeper. Some in Moscow complain that

the quarter of the Estonian population who are Russian descent are treated as second-class citizens, and the pan-Russian lobby there has been agitating for greater firmness on the Kremlin's part. Actually, Estonia has made considerable strides in granting ethnic Russians passports – providing they pass an Estonian language test.

But two versions of historical memory keep colliding. The Russians naturally emphasize their key role in defeating Adolf Hitler, while the Estonians recall Joseph Stalin's brutal annexation of the Baltic states in 1940. In the Tallinn area, which clearly has a lot of Russian speakers, the two groups seem to get along reasonably well, mixing without rancor in bars and cinemas. If the Russian speakers are sometimes unhappy with Estonian ascendancy, they are nevertheless content to be part of the European Union, since the future of their ancestral homeland looks less secure at times.

But such economic and geopolitical concerns mostly were set aside couple of years ago, as Russians, Estonians and their Swedish and Finnish neighbors pondered about the fate of the Baltic Sea, hit by a wave of white algae foam on the surface – the result of atmospheric and ground pollution, that has given the nearly landlocked sea eight times the level of phosphorus present a century ago.

While prosperous Sweden and Finland have been increasingly careful about what goes into the Baltic, such practices have not yet spread to Russia, and are just beginning in Estonia, Latvia, Lithuania and Poland.

At one time, this region was united by the old Hanseatic league, a group of north European cities, including Tallinn, that banded together for trading. This century will be one in which all of these countries will need to pool their energies and their technologies to meet this new threat. Estonia is fortunate that its beaches have been safe for swimming this summer.

"Independence is great," one 30-ish Estonian told me, "It's thrilling to see our blue, black and white flag flying . . . every day – especially if you're like me and you remember the red Soviet flag flying in our schools when we were kids. But it's ironic how this pollution danger in the Baltic has made us aware of how interdependent our whole region is."

*Eugene native Kevin Cape is a teacher
and writer living now in Paris.*

Tagareas: Raino Kubjas, Meelis Rosma, Kaisa Kirikal ja Kristjan Luhamets. Eesreas ordinatsioonitalituse läbi viinud peakaplan kolonel Tõnis Nõmmik, peapiiskop Andres Põder ja assessor Joel Luhamets. Foto: Joel Tiisler.

Eesti luterlikul kirikul on põhjust rõõmu tunda: vaimulike perre on vastu võetud neli uut kirikuõpetajat.

Anna-Liisa Vaher - EESTI KIRIK

Peapiiskop Andres Põder ordineeris Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus neli uut kirikuõpetajat. Peapiiskopi kõrval teenisid ordinatsioonitalitusel kaasa Kaitseväe peakaplan kolonel **Tõnis Nõmmik** ning assessor **Joel Luhamets**.

Pidulik jumalateenistus algas protsessiooniga, mille eesotsas sammusid albades ordinandid **Kaisa Kirikal**, **Kristjan Luhamets**, **Raino Kubjas** ja **Meelis Rosma**. Jumalateenistuse muusikalist poolt ilmetas Kambja koguduse puhkpilliansambel, oreil saatis **Ene Salumäe**.

Jutluse ütlemine oli sel tähtsal päeval usaldatud Kristjan Luhametsale, kes rääkis sellest, kui oluline on tunda Kristust ja kuidas kõik tühine selle kõrval hakkab samuti Kristuse tundmise läbi tähtsust omandama. Veel toonitas Luhamets, et oluline on teha Jumalaga koostööd, sest vaid nõnda sünnib inimese elus Tema tahe. Ordinatsioonikõne pidas peapiiskop Andres Põder.

Mõtestatud amet.

Uued õpetajad on läbinud pastoraalseminari ning sooritanud kevadel *pro ministerio* eksami. Ka teenimiskohad on kõigil olemas. Kristjan Luhamets seati 3. septembril peapiiskop Andres Põderi poolt Kambja koguduse õpetajaks; seal möödus tema praktika aasta. Kristjan ütleb, et soov saada kirikuõpetajaks ei sündinud üleöö. "Hoopis varem oli mul selge, et tahan anda oma osa jumalariigi töös. Sõltumata ametist on see ju igal juhul võimalik,"

räägib noor õpetaja. Veel lisab, et tal on palju huvisid ja harrastusi, millega tegeleda võib ja juba järgmisel hetkel tunda oma tegevuse tühisust. Kirikuõpetaja ameti poole aga kallutas Kristjanit just selle töö mõtestus.

Alustada tuleb rahulikult.

Raino Kubjas asus Laiuse kogudusse diakonina ametisse möödunud sügisel ning jätkab seal nüüd täieõigusliku hingekarjasena. Kuna seljataga on juba päris pikk praktika nii kogudusetöös kui ka kaplanina kaitseväes, siis on tema ootused ja lootused ikka samad mis ennegi: kogudusel hing sees hoida ja majandusega toime tulla.

Et ei jääks üks.

Kaisa Kirikal asub tööle Lääne praostkonna vikaarõpetajana ning hakkab ühtlasi teenima Nõva kogudust ja hooldama Noarootsi kogudust. Kaisa leiab, et tema suurimaks hirmuks vaimulikuametis on kartus hädas üksi jääda. Samas lisab ta, et õnneks on ta ümber palju neid inimesi, kellele loota saab. Soov saada kirikuõpetajaks hakkas küpsema seoses leeri- ja noortetöoga.

Meelis Rosma hakkab teenima kaplanina Kaitseväes peakaplan Tõnis Nõmmiku alluvuses. Meelise jaoks on vaimuliku amet loomulik jätk teoloogia-stuudiumile. "Pärast ajateenistust usuteaduskonna sisseastumiskollokviumil komisjoniga vesteldes mainisin küll juba mõtet teenida sõjaväekaplanina, siiski ei ole minu liikumine vaimuliku ameti suunas olnud täiesti teadvustatud, kindel ja sirgejooneline," tunnistab Meelis ning lisab, et olles nüüd tõepoolest asumas teenima Kaitseväes, loodab ta vaid, et tuleb toime kaplaniameti väljakutsetega.

Estonia launches embassy in virtual world Second Life

TALLINN (AFP) Dec. 4, 2007. Tech-savvy Estonia Tuesday launched an embassy in the internet fantasy world Second Life, with features ranging from highbrow exhibition halls to a canine news anchor, the foreign ministry said.

Estonia, a European Union minnow nation of 1.3 million people, had its appetite whetted after Baltic Sea neighbor Sweden opened a virtual diplomatic mission earlier this year, said ministry official Marten Kokk. After a restricted official launch Tuesday, Estonia's embassy was to open to all Second Life users Wednesday.

Second Life is a commercial online virtual world in which people – and animals – are represented by animated avatars and can do everything from social activities to shopping.

It has pulled in several million regular users since it was established in 2003 by San Francisco-based Linden Labs.

Second Life is drawing a growing number of companies that use it as a marketing vehicle, and has also sparked interest from political parties and countries for which the virtual world can also be a publicity tool.

The embassy has an exhibition floor, dedicated to the 90th anniversary of Estonia's first two-decade period of independence from Russia, which is being marked in February. It will also host virtual press conferences and lectures.

Besides the serious side, the virtual embassy also keeps to Second Life's often offbeat flavour.

It includes a news zone where the anchor is a dog – and not just any old hound, but a traditional Estonian "Eesti hagija" breed.

Estonia has been an IT pioneer since regaining independence from the crumbling Soviet Union in 1991 after a five-decade occupation.

In March, it held the world's first parliamentary election in which voters could cast Internet ballots.

In the real world, Estonia's limited resources enable it to post diplomats to only 40 countries. The foreign ministry also wants the Second Life embassy to act as a conduit for information to countries where it has no staff.

Estonian accused of genocide

The Oregonian, 8-23-07; By C.J. Chivers – New York Times News Service.

The authorities in Estonia on Wednesday said that they had charged a cousin of a former president with genocide for his role as a communist bureaucrat involved in the deportation of civilians to Siberia in 1949.

The man, Arnold Meri, fought against the Nazis and became a prominent official in the Communist Party during the decades of Soviet occupation in the Baltic republics. He was charged last week, his lawyer and the authorities said. If convicted, Meri, 88, could face life imprisonment.

The authorities accused Meri of organizing the deportation of 251 Estonian civilians, most of them women and children, from the island of Hiiumaa to the Novosibirsk region of Siberia, where 43 of them died. Their exile occurred during a grim period of Stalinist reprisals after World War II, when more than 20,700 Estonians were forcibly moved to Russia by the KGB, according to official Estonian accounts.

Meri, a cousin of Lennart Meri, the president of Estonia from 1992 to 2001, has long complained that his country has labeled him a traitor, saying that accusations against him were unfair and a misreading of history.

His lawyer said that Meri would defend himself on the grounds that while he participated in the deportations, he was actually trying to protect fellow citizens being sent to exile.

The authorities appeared unmoved. "That is a possible concept – that there is an ombudsman when you are committing crimes against humanity," said Martin Arpo, superintendent of Security Police Board, the police and intelligence service in Estonia responsible for investigating war crimes.

Among those deported from Hiiumaa were 13 people older than 75 and 61 children younger than 12, Arpo said in a telephone interview. Investigators later found and interviewed 78 survivors from the Hiiumaa group, some of whom may testify in court.

No date has been set for the trial. But the possibility of the public airing of the emotionally potent charge of genocide carried the potential of inflaming anew the poor relations between Estonia and Russia.

RÕÕMSAID JÕULUPÜHI JA HEAD UUT AASTAT!

13

Soovivad kõikidele kaasmaalastele

ALVER, Valentin
AROKÄE, Leida
BAKER, Helle ja Paige
BERGER, Ilo ja Richard
EBY, Anne, Brianja Britanii
GIROD, Jimmi-kene ja Anne Mägi
HEINSOO, Kristi ja Tiit
HEINSOO, Anne ja Heino
JOHNSTON, Tiina ja Lia
JÕGIS, Judith ja Heino, Lincoln, CA
KALMANN, Silvi ja Helmuth
KALMANN, Asta
KANTS, Niina
KESKÜLA perekond
KOLLOM, Malle
KONKS, Helga
KONSA, Pam ja Kaljo, Tacoma, WA
KUBBO, Aara
KÕIVASTIK, Aino, Moorhead, MN
LAUR, Valda ja Hendrik, Olympia, WA
LUSIK, Yola
MAURER, Erik
MAURER, Ian
MERILO, Lehti perega
MERILO, Kalle ja Helve Kalmann
MERILO, Triina
NARITS, Linda, Paul, Markus ja Merike
NATHAN, Helle

PARIS, Maarja, Jean-Claude, Adam,
Anton ja Emmanuelle
ORAV, From
PALM, Ingrid ja Toomas
PARIK, Valdek, S.F., CA
PETTAI, Laine
POOL, Adi ja Thea Lander
RAIDNA, Katre ja Paul, Seattle, WA
REISENBERG, Aino
SAMPSON, Fern
SAUL, Anne ja Ivar
SAUL, Krista ja Ingmar
SEPP, Ira
SEPP, Janne, Kalev ja Anna-Liisa
SCHUMACHER, Krista ja Bob
TALVISTE, Meralda, Miki ja Endel
TAMM, Kati ja Marika Keister
TEOSE, Liina, Erik, Maarika ja Alar
VAGA, Zoja
WALTHER, Aino
WORKMAN, Õie ja Jim

PORTLANDI EESTI SELTS
EELK PORTLANDI KOGUDUS
PORTLANDI - TALLINNA
SÕPRUSÜHING

CALENDAR OF COMING EVENTS

10. December	2007	Estonian Choir practice at the Latvian Center	6:00 p.m.
12. December		Volleyball practice, Metzger School Gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	8:00 p.m.
16. December		Estonian Luth. Church Bazaar & Lottery at the Latvian Center	12:00 p.m.
17. December		Estonian Choir practice at the Latvian Center	6:00 p.m.
22. December		Portland Estonian Society Christmas Party at the Latvian Center	2:00 p.m.
24. December		Christmas Eve Church Service w/choir & kannel ensemble performing	2:30 p.m.
31. December		New Year's Party at the Latvian Center hosted by PES	8:00 p.m.
6. January	2008	Estonian Luth. Church Worship Service at the Latvian Church	11:00 a.m.
6. January		Estonian Folk Dance practice at the Latvian Center	4:30 p.m.
9. January		Volleyball practice, Metzger School Gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	8:00 p.m.
11.-13. January		Ski Weekend at Government Camp, Boardwalk Lodge	
16. January		Volleyball practice, Metzger School Gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	8:00 p.m.
20. January		Estonian Folk Dance practice at the Latvian Center	4:30 p.m.
23. January		Volleyball practice, Metzger School Gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	8:00 p.m.
27. January		Estonian Folk Dance and Kannel ensemble practice at the Latvian Center	4:30 p.m.
30. January		Volleyball practice, Metzger School Gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	8:00 p.m.
3. February		Estonian Luth. Church Worship Service at the Latvian Church	11:00 a.m.
3. February		Estonian Folk Dance and Kannel ensemble practice at the Latvian Center	4:30 p.m.
6. February		Volleyball practice, Metzger School Gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	8:00 p.m.
10. February		Estonian Folk Dance practice at the Latvian Center	4:30 p.m.
13. February		Volleyball practice, Metzger School Gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	8:00 p.m.
17. February		Estonian Folk Dance and Kannel ensemble practice at the Latvian Center	4:30 p.m.
20. February		Volleyball practice, Metzger School Gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	8:00 p.m.
23. February		Estonia's 90 th Independence Day Church Worship Service with perform.	11:00 a.m.
23. February		Estonia's 90 th Independence Day celebration with performances	1:00 p.m.
27. February		Volleyball practice, Metzger School Gymnasium, 10350 SW Lincoln St.	8:00 p.m.

"PORTLANDI TEATED" is the Newsletter of the Estonian Lutheran Church of Portland.
Editor: Helmuth Kalmann • 8159 S.W. 85th Ave. • Portland, OR 97223-6904 • Tel. 503-244-9083

NOTE: Please notify the editor of any address changes.

Õnnitleme!

Portlandi eesti tütarlaps, Tiit Mägi, 20, saavutas hiljuti Oregon ülikooli Honors College'is bakalaauruse kraadi prantsuse keele alal. See võttis tal 2 aastat ja veerandi.

Tiit lõputööd kaitsmas. Vaatlemas eluaegne sõbratar Lia Johnston ja algkooli aegne koolivend.

E.E.L.K. Portlandi Kogudus

Koguduse esimees:	Helmuth Kalmann 8159 S.W. 85 th Ave. Portland, OR 97223 Tel.: 503-244-9083
Hooldaja õpetaja:	Abipraost Hendrik Laur 4111 Gull Harbor Rd NE Olympia, WA 98506 Tel.: 360-352-2371
Abiõpetaja:	Diakon Kalle Merilo 2611 Glenhaven Rd. Lake Oswego, OR 97034 Tel.: 503-260-4739
Koguduse laekur:	Anne D. Eby 5775 SW Homesteader Rd. Wilsonville, OR 97070 Tel.: 503-638-0233